

2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26 січня 1993 р. № 2939-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>

УДК 336.1:35.072.6(043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Вовканич Д.М., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПУБІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ФІНАНСОВОЮ СФЕРОЮ

Публічне адміністрування фінансами відбувається через систему державних органів та інститутів за допомогою форм і методів організації управлінської діяльності. Така діяльність зумовлена історичними, економічними та політичними умовами. Процес реалізації системи публічних потреб та інтересів покладено в основу еволюції суспільства. Саме від організації публічного адміністрування залежить механізм та ефективне функціонування фінансової системи держави.

Форми діяльності органів адміністрування у сфері публічних фінансів зумовлені специфічними завданнями і функціями управління. Варто зазначити, що до форм адміністративної діяльності відносять: видання нормативних актів, видання індивідуальних (ненормативних, адміністративних) актів, проведення організаційних заходів і здійснення матеріально-технічних операцій. Тобто публічне адміністрування фінансовою сферою – це прямий обов'язок держави. А саме - це її діяльність з формування, розподілу і використання централізованих і децентралізованих грошових фондів з метою забезпечення здійснення функцій держави, публічне адміністрування. Зміст фінансової діяльності є, в остаточному підсумку, проявом усіх функцій держави, оскільки реалізація будь-якої державної функції потребує адекватного фінансового забезпечення [1, с. 162–171]. Виходячи із характеру функцій здійснення можна визначити, що фінансову діяльність необхідно розглядати в двох значеннях. З одного боку, вона виступає як реалізація державної влади. З іншого – фінансова діяльність є виконавчо-розпорядчою діяльністю, що реалізує державне управління. Таким чином, фінансова діяльність держави в загальному вигляді виражає прояв усіх функцій держави, оскільки реалізація будь-якої функції держави неможлива без відповідного фінансового забезпечення [2, с. 12-13]. Паралелі між економічною та фінансовою природою відносин у чомусь умовні, оскільки фінанси є одним із аспектів погляду на економіку як цілісне явище. Економічні функції держави реалізуються в процесі її економічної діяльності, яка здійснюється відповідно до цілей економічної та правової

політики на певному етапі розвитку країни. Виступаючи необхідною складовою частиною механізму соціального управління, фінансова діяльність, забезпечує спрямування фінансових ресурсів у відповідні галузі економіки, на адміністрування, зокрема розвиток транспорту тощо.

Також, об'єктом фінансової діяльності є відносини, що регулюють рух державних грошових фондів на всіх стадіях їх обігу (формування, розподіл, використання) [3]. У вузькому розумінні йдеться про рух грошей, що утворюють державні фонди. Суб'єктний склад відносин, що регулюють фінансову діяльність, досить традиційний і визначений (держава, територіальні громади, юридичні і фізичні особи). Роль держави в цих відносинах є подвійною: з одного боку, вона виступає як господарюючий суб'єкт, що має статус власника коштів і організатора господарської діяльності; з другого – є носієм влади, що реалізується і в галузі фінансової діяльності [4, с. 11].

Зміст фінансової діяльності виявляється на окремих стадіях її здійснення:

1. На стадії формування централізованих і децентралізованих фондів утворюються бюджетні фонди (Державного бюджету України і місцевих бюджетів), децентралізованих фондів. Зокрема, відповідно до закону України «Про дорожній рух» всі рівні місцевих органів державної влади наділені повноваженнями створення відповідних фондів для потреб транспорту у відповідній місцевості.

2. На стадії розподілу коштів фінансова діяльність здійснюється на трьох рівнях:

- формування грошових фондів, яке відбувається, наприклад, за надходження коштів у бюджети (податок з доходів фізичних осіб, наприклад, поділяється на три частини, що надходять у місцеві бюджети різних видів);

- власне розподіл – рух коштів, уже закріплених за окремими бюджетами, на фінансування державних завдань і функцій;

- перерозподіл, який здійснюють через механізми непрямих податків, мита, трансферних платежів.

3. На стадії використання державних коштів фінансова діяльність розділяється за різними напрямками (галузями, регіонами тощо). Фінансова діяльність держави згідно процесу виконання бюджетів має можливості і зобов'язана проводити відповідні фінансові впливи на розвиток транспортної інфраструктури, експлуатацію, ремонт та інші заходи підтримки транспортної галузі.

4. На завершальній стадії – стадії контролю за рухом грошових фондів, який вирізняється подвійністю, на відміну від перших трьох стадій руху грошових фондів, які послідовно впливають одна з одної і закінчення однієї припускає початок наступної: а) з одного боку, контроль є наскрізним і здійснюється на кожній стадії руху коштів; б) з другого –

виступає як підсумковий етап у русі грошових ресурсів, що поєднує підсумково-звітні дії [4, с. 17].

Отже, публічне адміністрування фінансовою сферою є головною функцією держави, адже кожен крок здійснений органами державної влади повинен бути забезпечений фінансовою підтримкою та контрольований органами управління. Держава повинна контролювати рух державних грошових фондів на всіх стадіях їх обігу, щоб виключити порушення закону з боку суспільства.

Література

1. Монаєнко А.О. Фінансова діяльність держави як категорія фінансового права. Право України. 2010. № 9. С. 162–171.

2. Фінансове право: підручник / [Алісов Є.О., Білінський Д.О., Головашевич О.О. та ін.]; за ред. М.П. Кучерявенка; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків: Право, 2013. 399 с.

3. Вишновецький В.М., Пивовар Ю.І., Устинова І.П. Фінансове право: навч. посіб. Тернопіль: Вектор, 2015. 364 с.

4. Лукашев О.А. Система фінансового права: теоретичні проблеми розвитку і трансформації: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07; Нац. ун-т «Юридична академія України ім. Я. Мудрого». Харків: Б.в., 2011. 32 с.

УДК 339.543(043.2)

Устинова І.П., к.ю.н., доцент,
Капітонов В.В., студент магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ: ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ І ФУНКЦІЇ

Сьогодні розглядові питань адміністрування митних платежів та удосконалення порядку його здійснення приділяється значна увага з боку вчених та практиків. Відсутність у юридичній науці та у законодавчих актах, а також єдиної точки зору серед науковців визначення поняття, сутності та особливостей адміністрування митних платежів штовхає до нових поглядів на зазначені питання, оскільки від досконалого здійснення органами доходів і зборів України повноважень у сфері адміністрування митних платежів значною мірою залежить стабільність надходження митних платежів до доходної частини Державного бюджету України, підтримка стійкості бюджетної системи тощо [1, с. 115-116].

Звернення до вітчизняної та зарубіжної практики митного адміністрування свідчить, що одним із фундаментальних механізмів впливу держави на зовнішньоекономічну діяльність і міжнародну торгівлю є митне регулювання. Відповідно державна митна політика має